

17 grudnia 2015 roku

Szanowni Posłowie i Posłanki! Szanowni Państwo!

Trybunał Konstytucyjny jest instytucją, która ma stać na straży praw i wolności obywateli. Większość spraw, które rozpatruje, dotyczy codziennego życia Polaków – wysokości kwoty wolnej od podatku, rekrutacji do szkół i przedszkoli czy wolności zgromadzeń. Proponowane zmiany uniemożliwią Trybunałowi realizację tej ważnej roli, a co za tym idzie negatywnie wpłyną na sytuację wszystkich obywateli.

Wejście w życie proponowanych w ustawie o Trybunale Konstytucyjnym zmian doprowadzi do paraliżu prac tej instytucji. Projekt zakłada, że w większości spraw Trybunał wydawać będzie wyroki w pełnym, minimum 13-osobowym składzie. Trybunał rozpatruje co roku po kilkadziesiąt skarg konstytucyjnych, pytań prawnych oraz wniosków. Obecnie większość z nich rozpatrywana jest przez składy kilkuosobowe. Wymóg każdorazowego orzekania w pełnym składzie radykalnie przedłuży termin oczekiwania na rozstrzygnięcie. Ta zmiana będzie dotyczyła również wszystkich spraw, które są obecnie w toku.

Kolejna zmiana zawarta w projekcie – wymóg stwierdzania niekonstytucyjności ustaw większością 2/3 głosów, zamiast zwykłą większością – doprowadzi do tego, że w najtrudniejszych, kontrowersyjnych sprawach, wyrok może w ogóle nie zapaść.

Prace nad zmianą ustawy o Trybunale Konstytucyjnym prowadzone są w wielkim pośpiechu, który ogranicza możliwość zajęcia stanowiska przez obywateli, w tym ekspertów i organizacje społeczne. W sprawach fundamentalnych dla ustroju Rzeczypospolitej oraz praw obywateli niezbędny jest namysł i rozważa, a nie wyścig z czasem i praca w nocy.

Wątpliwości dotyczące proponowanych zmian szczegółowo omawia załączona opinia prawna przygotowana przez Helsińską Fundację Praw Człowieka.

Apelujemy o powstrzymanie się od przyjmowania zaproponowanych w tej ustawie rozwiązań, a także o przeprowadzenie prac legislacyjnych z należytą rozważą i w sposób umożliwiający poważną i merytoryczną dyskusję.

Szanowni Posłowie i Posłanki, prosimy Was, nie dawajcie nam w prezencie na Święta ustawy, która uderza w prawa i wolności obywateli.

Amnesty International
Fundacja Batorego
Fundacja ePaństwo
Fundacja Panoptykon
Helsińska Fundacja Praw Człowieka
INPRIS – Instytut Prawa i Społeczeństwa
Instytut Spraw Publicznych
Sieć Obywatelska Watchdog Polska
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej